

Čís. 17261.

Uživací právo k rodinné hrobce na obecním hřbitově nelze pokládati za soukromé uživatelské právo (§ 504 obč. zák.), nelze na ně vésti exekuci ani je pojmouti do konkursní podstaty.

(Rozh. ze dne 15. září 1938, R I 941/38.)

Konkursní komisař dal k návrhu správci konkursní podstaty Dr. Erhardu J., advokátu v L., zmocnění k odstoupení (zcizení) poživacích práv, příslušejících zemřelému Jindřichu M. k čtvrtině rodinné hrobky na obecním hřbitově ve V., manželům Františku a Idě E. ve V., zaplatí-li za ně 500 Kč. Rekursní soud odepřel schváliti odstoupení onoho práva na rodinné hrobce. **Důvody:** Jest zkoumati, zda poživací právo k hrobce náleží podle § 3 konk. ř. do konkursní podstaty a zda tudíž patří do zpeněžovací pravomoci správce. S jiného hlediska věc posuzována býti nemůže. Rozhodující jest, zda by na ono právo zůstavitelovo mohla býti vedena exekuce. A na tu otázku, poněvadž jde o čistě osobní právo k užívání věci, která nemůže býti předmětem soukromoprávního převodu, jest odpověděti záporně (§ 332 ex. ř.). Nelze tudíž ono právo zpeněžiti v řízení konkursním a bylo proto svolení k tomuto zpeněžení odepřeno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadené usnesení vyhovuje stavu věci i zákonu a jeho odůvodnění jest v podstatě správné. Pokud však jest v něm uvedeno, že jde o »čistě osobní právo k užívání věci«, což by nasvědčovalo, že rekursní soud měl na zřeteli ustanovení § 504 obč. zák., není stanovisko rekursního soudu správné.

Obecní (komunální) hřbitovy jsou podle platného právního řádu veřejnými ústavy a obec zřizujíc hřbitovy, vykonává část veřejné správy jí uložené, takže poměr mezi ní v této její činnosti a mezi uživateli částí hřbitova je ovládán právem veřejným. Nelze tedy uživatelské právo zůstavitelovo k čtvrtině hrobky na obecním hřbitově ve V. posuzovati jako soukromé právo užívání podle § 504 obč. zák. (srov. též rozh. č. 10379 Sb. n. s.).

To však na rozhodnutí ve věci nic nemění, neboť účel a povaha práva na rodinnou hrobku vylučuje, aby se pokládalo za zcizitelné a tedy za takové, jež jest podrobena exekuci (§ 39 č. 2 ex. ř.).

V souzené věci je proto bezvýznamné, zda hřbitovní řád dopouští odstup takového práva nebo jiné nakládání hrobkou za souhlasu městské rady a zda si správce podstaty k zcizení, o něž tu v podstatě jde, obstaral svolení řečeného úřadu, když právo to je z konkursního jmění a tedy i z opatření správce vyňato.

K vývodům dovolacího rekursu se podtýká ještě toto:

Z ustanovení § 3, odst. 2, konk. ř. nemůže stěžovatel těžiti pro svůj názor, neboť toto ustanovení nelze vykládati bez souvislosti s předchozím ustanovením § 3, odst. 1, konk. ř. Z toho pak ve spojení s čl. XII uvoz. zák. k ex. ř. vyplývá, že dotčené právo nepatří do konkursní podstaty.

Pozůstalost Jindřicha M. nebyla tedy prohlášením konkursu omezena v nakládání s tímto právem. Usnesením konkursního komisaře bylo však správci podstaty dáno zmocnění k zcizení onoho práva jako části úpadkové podstaty, takže tím byla pozůstalost postižena, a proto dovolací stěžovatel neprávem jejímu opatrovníku upírá právo k oprávněnému prostředku (§ 192 konk. ř.).

Ustanovení § 37 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. tu nelze užíti (srov. § 188 konk. ř.).

Čís. 17262.

Ustanovení § 456 obč. zák. upravuje poměr mezi vlastníkem movité věci a tím, komu byla cizí věc dána do zástavy bez vlastníkového přivolení, netýká se však nároků vlastníkových proti tomu, kdo věc bez jeho přivolení zastavil, a to zejména nároku vlastníkového proti zástavci, aby mu obstaral věc zproštěnou zástavního nexa, a nároku na náhradu částky, kterou musil vlastník vynaložit na vyplacení zástavy, a další škody.

(Rozh. ze dne 15. září 1938, Rv II 898/37.)

Františka Z., matka žalobkynina, byla vlastnící 3% odškodňovacího státního dluhopisu za válečnou půjčku, znějícího na 2.750 Kč nom. Uvedený dlužní úpis půjčila jeho vlastnice žalovanému souhlasíc s tím, aby jej mohl dáti do zástavy Marii L. za dluh žalovaného. V zástavě právě dotčené věřitelky jest onen dlužní úpis dosud, poněvadž žalovaný svůj dluh u ní ještě nezaplátil. Po úmrtí Františky Z. byla pozůstalost po ní podle odevzdací listiny odevzdána žalobkyni jako universální dědičce, která se bezvýmínečně přihlásila k pozůstalosti. Domáhá se proto žalobkyně na žalovaném, aby byl uznán povinným vybaviti řečený dlužní úpis z ruční zástavy Marie L. tak, aby uvedený dlužní úpis žalobkyni vydala, a za tím účelem zaplatiti Marii L. 1.800 Kč, pro které žalovaný dal dlužní úpis do zástavy. Soud první stolice zamítl žaloby. Odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Rozhodnutí sporu závisí v podstatě na právním posouzení věci (§ 503 č. 4 c. ř. s.). Nesporným bylo, že Františka Z., matka žalobkyně, byla vlastnící 3% odškodňovacího státního dluhopisu za válečnou půjčku, který žalovaný podle zjištění nižších soudů obdržel od vlastnice